

INHOUD

AAN DE LEZER	13
--------------	----

VOORWOORD — <i>Hans Stolp</i>	15
-------------------------------	----

EERSTE VOORDRACHT	21
-------------------	----

Hamburg, maandag 18 mei 1908

Het Johannesevangelie tussen theologie en geesteswetenschap

De geesteswetenschap vindt in het evangelie wat zij onafhankelijk heeft onderzocht. De goddelijk-geestelijke aard van het Johannes-evangelie. Tegenstrijdigheden in de evangeliën. Het Johannes-evangelie en de drie andere evangeliën. De 'eenvoudige man uit Nazareth' van de 'verlichte theologie'. Het binnendringen van het materialisme in het religieuze leven. De leer van de Logos. De taal als menselijk vermogen. De mens en de andere natuurwezens: wat als laatste in de tijd en in de ruimte verschijnt, was er in de geest als eerste. De oorsprong van de mens vanuit het goddelijk scheppende woord en zijn ontwikkeling tot de Logos- of woordbegaafde wezen.

*Hamburg, 19 mei 1908***De Logos of het woord****wordt tot leven, tot licht, tot mens**

Het fysieke lichaam van de mens als veelvuldig omgevormd wezen. Een fysiek wezen kan niet bestaan als het niet bij een etherlichaam, een astraallichaam en een Ik behoort. De leer van de christelijk-esoterische school van Athene. De betekenis van ontwikkeling door de incarnaties heen. In het astraallichaam is tegenwoordig al een goddelijk geestzelf, in het etherlichaam een goddelijke levensgeest en in het fysieke lichaam een goddelijke geestmens aanwezig. Het vermogen van het woord kwam tot de mens in het Aardebestaan. Het fysieke mensenlichaam heeft zijn oerbeeld in de Logos; de Logos werd leven op de oude Zon; op de oude Maan werd het astraallichaam ingevoegd, het lichtlichaam, het leven werd licht; op de Aarde kwam het Ik erbij. Hoe de proloog van het Johannes-evangelie te begrijpen is.

*Hamburg, 20 mei 1908***De missie van de aarde****De liefde die alleen de vrijheid kent**

De ontwikkeling van het Ik, van het volledige zelfbewustzijn, en de ontwikkeling van de Aarde en de Aarde-mensheid. Het doffe helderziende bewustzijn tijdens de lemurische tijd en ons huidige wakkere dagbewustzijn. De Aarde is de planetaire toestand voor de ontwikkeling van de liefde. De oude Maan, de planeet of de kosmos van de wijsheid. De drager van de liefde kan alleen het onafhankelijke Ik zijn. De geestelijke liefdekrachten van de zes Elohim van de zon en de kracht van de liefde die Jahwe in de mens inplant. Christus Jezus als de belichaming van de Logos. Het esoterisch christendom en de oorspronkelijke gnosis. Christus als brenger van het vrije 'Ik ben'-bewustzijn.

*Hamburg, 22 mei 1908***De opwekking van Lazarus****Van de groepsziel naar de Ik-geest**

Over de opbouw van het Johannes-evangelie. Hoe de inwijding in de oude mysteriën zich afspeelde. De opwekking van Lazarus: de inwijding van de discipel 'die de Heer liefhad' door Christus zelf. Over de schrijver van het Johannes-evangelie. Johannes de Doper als voorbereider en heraut van Christus. De proloog van het Johannes-evangelie (in de vertaling van Rudolf Steiner). Het individuele Ik en zijn losmaking van het groeps-Ik. De *een*gebooren zoon. Liefde als een vrije gave van het Ik. Het vergeestelijken van de liefde. In het Christus-principe ligt de overwinning van de wet. De bruiloft te Kana.

VIJFDE VOORDRACHT*Hamburg, 23 mei 1908***De bruiloft te Kana****De missie van de alcohol en het Ik**

Het Johannes-evangelie valt uiteen in twee delen: het deel vóór de opwekking van Lazarus en het deel na de opwekking. De zeven graden van de voorchristelijke inwijding. Het gesprek met Nathanaël. De bruiloft te Kana. De missie van Christus: aan de mens de volledige kracht van het Ik, de innerlijke zelfstandigheid in de ziel brengen. De Dionysus-cultus en de missie van de alcohol. Het gesprek met Nicodemus en het gesprek met de Samaritaanse vrouw. De genezing van de zoon van de beampte. Het laatste getuigenis van Johannes de Doper over Jezus.

ZESDE VOORDRACHT

123

Hamburg, 25 mei 1908

Het gesprek met Nicodemus. Het 'Ik ben'

De geboorte uit water en uit lucht

Het gesprek met Nicodemus. De mens in de lemurische en de atlantische tijd. De mens werd ooit uit lucht en water geboren en hij moet later in de geest wedergeboren worden. De 'Mensen-zoon'. Mozes als de aankondiger van God, die de belichaamde 'Ik ben' is. 'Manna', Manas of geestzelf en het 'brood des levens', Boeddhi of levensgeest.

ZEVENDE VOORDRACHT

141

Hamburg, 26 mei 1908

Het mysterie van Golgotha

Hoe de aarde een zon begint te worden

Het mysterie van Golgotha: de vereniging van de Zonne-Logos met de aarde. Verandering in de aura van de aarde. Door het mysterie van Golgotha heeft de aarde de kracht in zich die haar weer met de zon bijeen zal brengen. Christus is de geest van de aarde en de aarde is zijn lichaam. De ontwikkeling van de hogere wezensdelen: Manas, Boeddhi en Atma. De ontwikkeling van de mens vindt plaats doordat hij vanuit zijn Ik geleidelijk zijn astraallichaam, etherlichaam en fysieke lichaam loutert en versterkt. De genezing van de blindgeborene. Christus en de wet van het karma; Christus en de overspelige vrouw.

ACHTSTE VOORDRACHT

159

Hamburg, 27 mei 1908

De tijd na de zondvloed

De afdaling in de wereld van de materie

De verschijning van Christus Jezus in de na-atlantische tijd. De atlantische tochten naar het oosten. De oude Indiase, de

oude Perzische en het Egyptisch-Babylonisch-Assyrisch-Chaldeeuwse cultuurtijdperk. Het oudste Romeinse tijdperk. Relaties tussen het Egyptische en ons cultuurtijdperk. In het midden van de na-atlantische culturen, in het Grieks-Latijnse tijdperk, verschijnt Christus Jezus op aarde; God zelf verschijnt als mens, als individuele persoonlijkheid, en is onder de mensen in het vlees belichaamd.

NEGENDE VOORDRACHT

177

Hamburg, 29 mei 1908

De ontwikkeling van de mens

in de voortschrijdende verovering van de aarde

De bewustzijnstoestand van de mens in Atlantis. De verandering van bewustzijn in de eerste drie na-atlantische cultuurtijdperken. Profetische aankondiging van het Ik-ben, de Logos, Christus. Het oud-Hebreeuwse principe. Het Grieks-Latijnse tijdperk: de mens plaatst zijn eigen spiritualiteit, zijn Ik geobjectiveerd buiten in de wereld. De Egyptische piramide, de Griekse tempel en de gotische kathedraal. De Christusgebeurtenis moest in het vierde tijdperk vallen. De 'moeder van Jezus' en de 'Heilige Geest'.

TIENDE VOORDRACHT

191

Hamburg, 30 mei 1908

De drie dagen van de bruiloft

tussen mensenziel en Godesgeest

De zeven 'rassen' van de atlantische tijd en de zeven 'cultuurtijdperken' van de na-atlantische periode. In de atlantische tijd moest de mens van zijn fysieke lichaam tot een instrument van het Ik maken; in de afzonderlijke na-atlantische cultuurtijdperken maakte hij ook de andere wezensdelen tot Ik-dragers. De toekomstige Manas-cultuur en de toekomstige Boeddhi-cultuur. De drie tijdperken in de geschiedenis van het christendom:

1. De tijd van de aankondiging van het christendom tot aan

de verschijning van Christus Jezus, 2. de diepste onderdompeling van de menselijke geest in de materie en de materialisatie zelf van het christendom; en 3. het geestelijke begrip van het christendom door antroposofische verdieping. De bruiloft te Kana. Hoe gedurende drie werelddagen de Christusimpuls in de mensheid werkzaam is.

ELFDE VOORDRACHT

207

Hamburg, 30 mei 1908

De zeven stadia van de inwijding

Van de voetwassing tot de hemelvaart

Het wezen van de inwijding. De inwijdeling moet een 'ont-heemde mens' worden, een objectieve mens in de volle zin van het woord; hij moet de kiemen van de grote broederlijke liefde in zich opnemen. Christus is de geest van de aarde en de aarde is het lichaam van Christus. Waar berust de waarneming in een hogere wereld? Meditatie, concentratie en contemplatie. De drie methoden van de inwijding. De zeven graden van de christelijke inwijding.

TWAALFDE VOORDRACHT

219

Hamburg, 31 mei 1908

De jonkvrouw Sofia en de Heilige Geest

Het eeuwig-vrouwelijke trekt ons aan

Het principe van de inwijding. De 'catharsis' of reiniging: de bewerking van het astraallichaam door meditatie en concentratie. Het doorwerken van de gedachten van *De filosofie van de vrijheid*. Afdruk van het astraallichaam in het etherlichaam. 'Fotisme' of verlichting. Zelfkennis en zelfbevruchting. De 'Jonkvrouw Sofia', het gelouterde astraallichaam en de 'Heilige Geest', het kosmische wereld-Ik, dat de verlichting teweegbrengt. Het geven van namen ten tijde van de evangeliën. De christelijke esoterie noemt de moeder van Jezus de 'Jonkvrouw Sofia'. Jezus

van Nazareth' en 'Christus Jezus.' Het Ik van Jezus van Nazareth verlaat zijn lichaam bij de doop door Johannes, en vanaf dat moment is in hem de Christusgeest, die vanuit hem spreekt. Op Golgotha stroomde Christus zelf het wezen van de aarde binnen. In het Johannes-evangelie zitten de krachten verborgen voor de ontplooiing van de 'Jonkvrouw Sofia', Maria Magdalena en de Opgestane. De verschijning van de Opgestane aan het Meer van Galilea. De ongelovige Thomas. De wederkomst van Christus in het etherische. De wereldhistorische missie van de antroposofische geesteswetenschap.

NAWOORD — <i>Pietro Archiati</i>	241
VERKLARING OVER DE BASIS TEKST	249
OVERZICHT ONTWIKKELING VAN AARDE EN MENS	255
AANTEKENINGEN BIJ DEZE UITGAVE	257
AANTEKENINGEN BIJ DE TEKST	259
KORTE LEVENSSCHETS VAN RUDOLF STEINER	271
OVER DE VERSLAGEN VAN DE VOORDRACHTEN	275